

عنوان مقاله:

بررسی موسیقی بیرونی در کتاب دیوان حافظ بالعربیه شعرا، ترجمه نادر نظام طهرانی (با تکیه بر ۲۰ غزل نخست)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، دوره 11، شماره 25 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

محمد رضا عزیزی - دانشیار، گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

عباس واعظ زاده - استادیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

خلاصه مقاله:

دیوان حافظ بالعربیه شعرا برگردانی منظوم از ۴۹۰ غزل حافظ شیرازی است. این پژوهش در نظر دارد موسیقی بیرونی یا همان وزن عروضی این ترجمه را با تکیه بر ظرافت‌های عروض فارسی و عربی بررسی کند. عواملی مانند نوع اوزان، تفاوت شمار ارکان عروضی، تغییر وزن، ضرورت‌های شعری، زحافات و افزودن یا کاستن واژه‌ها به دلایل عروضی، نقد و ارزیابی شد. به منظور تمرکز بیشتر بر ۲۰ غزل نخست دیوان حافظ تکیه شد، اما برای اطمینان از یافته‌ها به سایر غزلیات به ویژه ملمعات نیز توجه شد. روش پردازش داده‌ها توصیفی-تحلیلی با رویکرد علم عروض است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد نحو و گاه حتی بلاغت شعر حافظ در این ترجمه تحت تاثیر موسیقی بیرونی قرار گرفته و زحافات و ضرورت‌های شعری را در زبان مقصد به دنبال آورده است. تغییراتی که عروض شعر فارسی در گذر زمان مطابق ذوق و قریحه ایرانی یافته به آسانی در چنبره ترجمه نمی‌گنجد. به نظر می‌رسد تغییر وزن غالب ملمعات در جریان ترجمه حاضر، گواهی بر این مدعا باشد.

کلمات کلیدی:

دیوان حافظ بالعربیه شعرا، موسیقی بیرونی، نقد ترجمه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1487407>

